

ЯНУШ ЗАЙДЕЛ УРАНОФАГИЯ

Превод от полски: Васил Начев, 1977

chitanka.info

Моят добър познат Катапулос, бродяга по призвание, за чиито необикновени приключения говореше, кажи-речи, цялата Галактика, се бе родил на едно от островчетата в Егейско море.

Все пак веднъж щастието ми се усмихна и в една от паузите между неговите безчислени експедиции го поканих на обед. Катапулос не остана дължен и ми се отплати с една галактична история.

— Заети с нашите всекидневни проблеми и проблемчета, обикновено ние не се замисляме над факта, че независимо от условията на живот и типа на еволюционното развитие разумните същества в целия Космос, даже и съвсем различните от нас, се сблъскват с трудности, аналогични на нашите както в личния, така и в обществения си живот — започна Катапулос, залавяйки се за втората порция печено.

— Това, за което искам да ти разкажа, се случи с мен на една от планетите в съзвездието Млечна крава. Попаднах там съвсем случайно, отправяйки се към тъмната мъглявина в съзвездието Херингово ухо. Още отдалече планетата ми се стори подозрителна; йонизационното излъчване около нея бе значително по-силно, отколкото около другите планети. Спектралният анализ веднага изясни загадката — планетата беше изключително богата с уранови находища.

Откровено казано, уранът сам по себе си не ме интересуваше особено, но от вродено любопитство реших да кацна на планетата. Отначало ми се стори, че тя е необитаема — див, каменист пейзаж, никаква следа от дейност на живи същества. Но когато навлякох скафандъра и погледнах във визъора, видях едно същество, което размахваше поразително многото си крайници и бързо се приближаваше към моя кораб.

Съществото беше огромно и изглеждаше заплашително силно, но в поведението му не се чувствуваше враждебност. Продължих да го наблюдавам и след известно време даже почувствувах, че то се радва. Съществото се спря на няколко метра от кораба и започна да мирише въздуха, а след малко, когато откряхнах капака на люка, радостно се спусна към мен. То ме прегърна нежно, притискайки ме до широките си гърди, и съвсем недвусмислено показа, че ликува по случай моето пристигане.

Не исках да стоя твърде дълго извън ракетата, затова включих транслятора и поканих аборигена вътре. Той с труд се промъкна през

товарния люк. По пътя му показах двигателните устройства, а после, по земен обичай, се опитах да го почерпя, но той решително отказа. Едва когато го заведох в ядреното силово устройство, той прояви към него забележим интерес. Предпазливо се приближи до реактора и, преди да успее да се намесе, измъкна една от урановите пръчки и с апетит започна да я дъвче. На лицето му се появи такова изражение, сякаш опитваше захарна пръчка или нещо подобно.

— Великолепно! — възкликна той, продължавайки да дъвче; трохи уран се сипеха по брадичката му. — Сам ли ги произвеждаш?

Той с удоволствие разглеждаше огризката от урановата пръчка, после я довърши и отново се отпрати към реактора, но сега вече успях да му обясня за какво ми е нужен уранът. Той явно беше удивен и два пъти се обърна, като се облизваше лакомо.

На моя въпрос аборигенът отговори, че жителите на планетата се хранят с тежки елементи, преди всичко с уран. Радиоактивните елементи са единствената храна, от която те могат да почерпят енергия за организмите си. Използваният уран частично служи за контролирано освобождаване на ядрена енергия и частично се отлага в тъканите на тялото.

Аборигенът се оказа образовано същество, така че от него научих много интересни подробности за живота на обитателите на планетата.

— Уви, това е резултат от нашата еволюция — печално каза той. — Тъй като на нейно разположение е нямало нищо друго, освен уран, само тези същества, които са съумели да се възползват от него, са получили шансове за развитие. От тази тежка храна телата ни станаха твърде масивни, но все пак съществуваме. Най-тъжното обаче е това, че в зряла възраст сме обречени на самота.

— Но защо? — учудих се аз.

— Как „защо“? Та нали е достатъчно да се доближим един до друг и съдържащият се в телата ни уран ще превиши критичната маса! Последствията ви са добре известни... Затова, макар че младите обитатели на нашата планета могат да играят по няколко заедно, възрастните са принудени да стават отшелници — количеството уран в телата им се увеличава!

Събеседникът ми се натъжи и замълча. Едва след известно време той отново заговори:

— Вече съм много стар... Отдавна не съм общувал на такова близко разстояние с разумно живо същество! Така че ти, чужденце, ме разбери и извини: чувствувайки, че в теб няма разпадащи се елементи, не можех да се откажа от удоволствието да те прегърна! Нашата трагична самота обикновено трае дълго. Семействата, създавани в съвсем ранна възраст, дават потомство и много скоро се разпадат, понеже сумата на масите уран в семейството бързо достига подкритична величина. Само някои много обичащи се съпрузи остават заедно до взрива... Децата бързо напускат родителите си, за да не предизвикат преждевременна реакция... Лакомниците и чревоугодниците още млади завършват трагично живота си...

— При нас ненаситните също живеят по-малко — утеших го аз.

— Що за живот е това! — въздъхна той. — С настъпването на старостта ние ставаме невероятно критични и непрекъснато трябва да внимаваме да не се взривим заради някоя дреболия. Съответна диета и така нататък... Впрочем и това не помага твърде — все пак трябва нещо да се яде, така че рано или късно... Вчера си направих количествен анализ. Вече повече от 90 на сто уран! Още малко и ще избухна!

— Нима не можете по някакъв начин да отделяте излишния уран от организмите си?

— Уви, не може. Много от важните органи на телата ни са от уран.

— А не можете ли да се лишите от някои от тях?

— Но от кои? Жал ни е буквално за всеки. Не знаеш кой може да ти потрябва. Освен това трябва да изглеждаш добре и на стари години — и той раздвижи крайниците си. — Винаги са ме смятали за елегантен... А вчера, наистина отдалече, забелязах една девойка — хубавичка, млада, според мен не повече от 20 на сто... Ако имах по-малко от осемдесет, кой знае, може би бих рискувал и опитал... Но аз сигурно порядъчно ти омръзнах със своите приказки. Отивам си. Благодаря ти за гостоприемството.

Сбогувахме се сърдечно и той се отправи към изхода. Забелязах, че минавайки край реактора, той отмъкна още две уранови пръчки, но се престорих, че не виждам! — нека яде, щом му е толкова вкусно... Имах още няколко запасни...

Той тръгна, махайки ми на раздяла с крайници, а когато се отдалечи дотолкова, че не можеше да се види с просто око, извади пръчките и започна да лапа. Наблюдавах го през бинокъла, докато не ме заслепи ярък пламък. Когато отново си възвърнах способността да виждам, над хоризонта плуваше малко облаче.

Оттогава убеждавам всеки, че лакомията е голям порок — завърши приятелят ми Катапулос, слагайки в чинията си поредната, четвърта порция печено.

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 15/1977 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.